

Adresat petycji:
1. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Petycja

dotycząca obniżenia opłat za placówki opieki dla dzieci do lat 3

Działając w interesie publicznym, a także w imieniu przedsiębiorców prowadzących żłobki, kluby dziecięce i inne formy opieki dla dzieci do lat 3, **zwrócimy się do Szanownego Pana Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o wprowadzenie przez Sejm zmian w programie „Maluch+ 2022-2029”, które umożliwią sprawiedliwe i powszechne dofinansowanie funkcjonowania miejsc we wszystkich placówkach opieki dla wszystkich dzieci bez wyjątku.**

Wprowadzona obecnie forma nowego programu „Maluch+ 2022-2029” przewiduje udzielanie wysokiego bieżącego dofinansowania, obniżającego opłatę jaką ponosi rodzic za uczęszczanie dziecka do żłobka, klubu dziecięcego lub opiekuna dziennego, jednakże tylko i wyłącznie dla nowo powstałych miejsc opieki. Z tego też powodu wielu przedsiębiorców prowadzących placówki żłobków, klubów dziecięcych, czy też opiekunów dziennych aktualnie stoi przed koniecznością likwidacji swojej działalności, lub już zlikwidowało swoje placówki. Właściciele zlikwidowanych placówek wyprzedają przez lata gromadzone wyposażenie za symboliczne pieniądze, niejednokrotnie niewystarczające nawet na pokrycie kosztów związanych z likwidacją takiego miejsca oraz wypłaty wynagrodzenia zwalnianym pracownikom.

W wielu regionach Polski nie brakuje miejsc w żłobkach. Nie ma konieczności tworzenia nowych miejsc, a wystarczy jedynie umożliwić skorzystanie z **dofinansowania dla już istniejących miejsc, które pozwoli obniżyć opłatę ponoszoną przez rodziców za pobyt dziecka w placówce.** Praktycznie we wszystkich istniejących żłobkach są bowiem wolne miejsca, a zapisane dzieci często odchodzą do tańszych placówek publicznych lub do przedszkoli, gdy tylko skończą dwa i pół roku.

Skutkuje to prowadzeniem przez przedsiębiorców żłobków na granicy opłacalności, lub nawet dokładanie do jego prowadzenia w nadziei, że wkrótce zmienią się zasady finansowania i będą mogli nadal funkcjonować.

W najbliższym czasie drastycznie wzrosną koszty płacy, opłat za energię, czynsze, zajęcia dodatkowe, etc. Spowoduje to konieczność podniesienia czesnego o kolejne kilkaset złotych. Opłata za pobyt dziecka w żłobku już teraz wynosi, w zależności od regionu, od 1000 – 2000 zł, do czego należy doliczyć kilkaset złotych opłaty za wyżywienie. Jest to bezspornie duże obciążenie dla budżetu rodzin, których dziecko uczęszcza do placówki, która jest pozbawiona dofinansowania w obecnej edycji programu Maluch+. Podniesienie tej opłaty spowoduje kolejne wypowiedzenia umów, gdyż rodzica nie będzie stać na opłacenie placówki, a co za tym idzie często rodzic taki będzie musiał zrezygnować z pracy, by móc opiekować się dzieckiem. Kolejnym efektem rezygnacji rodziców z opieki dziennej dla ich dzieci, połączonej ze wzrostem kosztów prowadzenia placówki, będzie właśnie likwidowanie kolejnych działalności i zwalnianie pracowników.

Podkreślenia wymaga fakt, że obecne zapisy zawarte w programie „Maluch+ 2022-2029” łamią wszelkie zasady uczciwej konkurencji. Dotowanie tylko i wyłącznie nowo powstałych miejsc powoduje, że większość rodziców przestanie kierować się wyborem placówki mając za główne kryterium jakość opieki, a zaczną kierować się kryterium kosztów. Można bowiem konkurować z kimś kto oferuje usługi tańsze o ok. 10-20% - dotychczas były to właśnie takie rozbieżności cenowe w poszczególnych regionach Polski. Jednak różnica ponoszonej opłaty w wysokości 60-80% spowoduje masowe przepisywanie dzieci z obecnie funkcjonujących placówek do tych nowopowstałych, korzystających ze środków z programu Maluch+ oferujących opiekę za tak niską cenę. W takich warunkach żłobki istniejące dotychczas nie mogą skorzystać z dofinansowania z programu Maluch+ nie będą w stanie się utrzymać. Oczywistym jest więc, że utworzenie nowego miejsca w żłobku, klubie dziecięcym, czy u opiekuna dziennego spowoduje likwidację praktycznie tylu samo miejsc dotychczas już istniejących. Tym samym wzrośnie również bezrobocie, ponieważ nie wszystkie osoby zatrudnione w obecnych placówkach, znajdą miejsca pracy w tych nowopowstałych, jak i wzrośnie liczba upadłych i zadłużonych przedsiębiorców (istnieją bowiem placówki, które obecnie posiadają jeszcze obowiązek zachowania trwałości poprzednich edycji

programów Maluch+, zamykając placówkę pozostają z koniecznością spłaty ogromnego zadłużenia).

Kolejny postulat jest związany ze sposobem finansowania działalności bieżącej. Najlepszym rozwiązaniem jest by pieniądze były ściśle powiązane z pomocą rodzinie, a co za tym idzie były przyznawane rodzicom, którzy zapisali dziecko do instytucji sprawującej opiekę nad dzieckiem. Niedopuszczalna jest bowiem sytuacja by odbierać niektórym rodzicom możliwość otrzymania dofinansowania do chesnego, tylko z tego powodu, że w danej placówce nie udało się utrzymać obłożenia na poziomie 80% - taki bowiem zapis istnieje w obecnym programie „Maluch+ 2022-2029” lub z tego powodu, że w najbliższej okolicy nie ma nowopowstałego żłobka. Co więcej nie powinno się również narzucać przedsiębiorcy obowiązku prowadzenia działalności przez wskazaną liczbę lat, w celu otrzymania tego typu dofinansowania. Jest to dofinansowanie pozwalające obniżyć opłatę rodzicowi za objęcie dziecka opieką, przedsiębiorca w zamian ma możliwość utrzymania działalności, gdyż miejsca w placówce są faktycznie obłożone. Głównie dofinansowanie to wsparcie dla rodzica, dlatego też środki powinny być przyznawane na dziecko uczęszczające do żłobka, a nie dla przedsiębiorcy, czyli też bez dodatkowych wymogów dla osób prowadzących taką działalność, czego skutkiem byłoby **„podążanie pieniędzy za dzieckiem”, a nie stworzonym miejscem**. Podobna zasada funkcjonuje w dofinansowaniu z ZUS „400+” na pierwsze dziecko w rodzinie. **Niewątpliwie skutkiem przyjęcia takiej zasady byłby wzrost jakości świadczonych usług, ponieważ każdy przedsiębiorca musiałby walczyć jakością usługi, a nie jej ceną żeby wszystkie miejsca były zajęte przez dzieci.**

Uogólnienie wysokości chesnego dla całego kraju jest także wysoce niezrozumiałe. Jak wiadomo: zarobki, koszty życia, funkcjonowania, są radykalnie różne w różnych regionach kraju. W niektórych miejscach wskazane chesne będzie w zupełności wystarczające, w innych znacząco za niskie. W wielu przypadkach będzie to powodowało obniżenie jakości świadczenia usług, rezygnację z zajęć dodatkowych, niemożność prowadzenia szkoleń dla personelu, czy też niskie wynagrodzenia.

Ostatnim na co należy zwrócić uwagę podczas analizowania zagrożeń płynących z programu Maluch+ 2022-2029 jest fakt, że program za kilka lat wywoła sytuację identyczną do obserwowanej obecnie. W tym momencie nowopowstałe miejsca powodują likwidację dotychczas istniejących miejsc. W 2026 r. żłobki, które skorzystają

dzisiaj z programu znajdują się w dokładnie takiej samej sytuacji. Nowopowstające w latach 2026 – 2029 miejsca, które będą korzystać ze środków z programu doprowadzą do ich likwidacji. Program ma nabór otwarty, więc placówki będą mogły powstawać na przestrzeni kilku lat. Doprowadzi to do sytuacji, w której żłobki, kluby dziecięce, punkty opieki dziennej otwierające się dzisiaj jako pierwsze, po trzech latach przestaną otrzymywać dofinansowanie z programu Maluch+, a całość opłaty będą przerzucać właśnie na opiekuna dziecka. Wówczas rodzice będą wypisywać dzieci z droższych placówek i przenosić do tych nowopowstałych i tańszych jak ma to miejsce dzisiaj. Przedsiębiorcy, którzy otrzymają dofinansowanie na utworzenie placówki i szybko utworzą nowe miejsca, za kilka lat będą zmuszeni do likwidacji działalności oraz zwrotu środków jakie otrzymali. **Ponadto w miejscu gdzie prowadzili żłobek nie będzie mogła już powstać nowa placówka opieki, gdyż nowotworzone miejsca nie mogą powstawać w budynkach i lokalach, które funkcjonowały jako placówka opieki nad dziećmi do lat 3 na dzień ogłoszenia projektu. Powstałe lokale z programu „Maluch+ 2022-2029” stają się wówczas bezużyteczne.**

Reasumując, jeżeli zależy Państwu na stworzeniu systemu opieki żłobkowej mającej na celu zabezpieczenie oczekiwanej ilości miejsc, należy je dotować na równych zasadach, tak by opieka dzienna nad dziećmi do lat 3 stała się powszechna i dostępna dla każdego. Zachęci to rodziców do szybkiego powrotu na rynek pracy, a przedsiębiorcy będą tworzyć nowe placówki w rejonach, gdzie faktycznie brakuje instytucji świadczących tego typu usługi na które jest rzeczywiste zapotrzebowanie. Dzięki temu dostępność do opieki żłobkowej będzie realna i efektywna, a nie tylko napędzająca statystyki mówiące o powstawaniu nowych miejsc opieki bez uwzględniania miejsc, które zostały zlikwidowane.

Mając powyższe na uwadze w imieniu osób prowadzących żłobki, kluby dziecięce, oraz opiekunów dziennych wnosimy jak na wstępie o wprowadzenie takich zmian w projekcie „Maluch+ 2022-2029”, które umożliwią otrzymywanie dofinansowania dla rodzica do opłaty ponoszonej za sprawowanie opieki dla dziecka do lat 3, bez względu na to czy dziecko uczęszcza do nowej, czy też do już funkcjonującej placówki. Ponadto wnosimy jednocześnie o:

1. Zniesienie okresu trwałości dla dofinansowania otrzymanego na finansowanie bieżących kosztów utrzymania miejsca, przy zachowaniu trwałości projektu dla środków wykorzystanych na stworzenie miejsca (środków inwestycyjnych).
2. Umożliwienie przedsiębiorcom samodzielnego ustalenia wysokości opłaty jaką finalnie ponosi rodzic za opiekę nad dzieckiem do lat 3.
3. Wprowadzenie zmian w trybie pilnym, gdyż tylko wówczas unikniemy wszelkich wyżej opisanych skutków błędów programu „Maluch+ 2022-2029”, w szczególności likwidacji z początkiem 2024 r. miejsc, które nie mogą skorzystać z dofinansowania.

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej moich danych .

Z poważaniem

Sabina Winter

Karolina Waćławik